

№16 Шляхи передачі інфекції

План

- знати та характеризувати шляхи передачі інфекції;

ДЗ: ПРОЧИТАТИ ІНФОРМАЦІЮ ТА ЗАКОНСПЕКТУВАТИ ПІДКРЕСЛЕНИЙ ТЕКСТ, ЗАМАЛЮВАТИ СХЕМУ

Мікроорганізми є збудниками інфекційних захворювань. Процес впровадження і розмноження патогенних мікробів в організм людини називається інфекцією. Часто інфекційне захворювання проявляється в легкій або стертій формі. Іноді інфекційний процес може протікати без видимих клінічних ознак хвороби. Це прихована форма хвороби. Іноді збудник проникає в організм господаря, не викликаючи жодних проявів хвороби. Такий стан називається бактеріоносійством (наприклад, при дифтерії), вібріоносійством (при холері) або вірусоносійством (при вірусному гепатиті). **Паразитизм** — це форма співжиття організмів різних видів, при якій паразит використовує організм господаря в якості середовища проживання, отримує від нього їжу і завдає шкоди, але незначної, щоб не викликати загибель господаря. Паразитами є всі віруси, деякі бактерії і гриби. Хвороби людини і тварин викликають патогенні мікроби. Існують мікроорганізми, які живуть на шкірі, слизових оболонках, в порожнинах людського організму і викликають захворювання лише при зниженні опірності організму. Наприклад, збудник ботулізму у зовнішньому середовищі живе як сапрофіт, але, потрапивши в продукти харчування, особливо консерви, він починає розмножуватися і виділяє дуже отруйний токсин, малі дози якого можуть викликати важке отруєння і навіть привести до смерті. Часто збудники інфекційних захворювань можуть довгий час перебувати в так званих вогнищах, наприклад на зубах, мигдаликах, гнійниках. Звідти вони потрапляють в кров і в ній розмножуються, що може привести до сепсису.

Залежно від локалізації збудника в організмі і механізму його передачі інфекційні хвороби класифікуються наступним чином:

- кишкові інфекції, при яких збудники хвороб потрапляють в організм людини через рот з їжею, водою, а виводяться з фекаліями: дизентерія, холера, черевний тиф, сальмонельоз, вірусний гепатит та ін.;
- інфекції дихальних шляхів, коли збудники паразитують в слизових дихальних шляхів і повітряно-крапельним шляхом передаються від хворих здоровим: аденовірусні інфекції, грип, ангіна, дифтерія, скарлатина, кір, краснуха, коклюш, менінгококова інфекція, епідемічний паротит та ін.;
- кров'яні інфекції, збудники яких паразитують в крові і передаються комахами: чума, геморагічна лихоманка, туляремія, вірусний енцефаліт та ін.;
- інфекції зовнішніх покривів, при яких збудники паразитують в шкірі, нігтях, волоссі, слизових оболонках очей, ротової порожнини, статевих органах, а також в лежачих глибше тканинах: рожа, трахома, мікози, сибірська виразка, правець, сказ, короста.

Способи передачі інфекції:

1. Контактно-побутовий: а) прямий (від джерела до господаря): педикульоз, сифіліс. б) непрямий (через проміжний об'єкт: руки, предмети): кишкові інфекції: гепатит А, раневі інфекції.
2. Через повітря (повітряно-крапельний та повітряно-пиловий): туберкульоз, вітряна віспа
3. Через воду (при питті брудної води або при купанні в ній).
4. Харчовий.
5. Живі передавачі (комарі, воші, блохи, кліщі, гризуни).
6. Через ґрунт (передається правець).

